

Ársskýrsla Sameinaða Lífeyrissjóðsins 2008

Efnisyfirlit

Ávarp stjórnar og framkvæmdastjóra	4
Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra	6
Lífeyrisgreiðslur	6
lögjöld	6
Rekstur og rekstrarkostnaður	7
Fjármunatekjur og ávöxtun	7
Tryggingafræðileg athugun	7
Efnahagur og verðbréfaeign	8
<i>Eignasamsetning 31.12. 2008</i>	8
Fjárfestingar	9
<i>Yfirlit um erlenda verðbréfaeign – skráð í erlendri mynt</i>	10
<i>Yfirlit um hlutabréfaeign – skráð í íslenskum krónum</i>	10
<i>Fjárfestingarstefna sjóðsins á árinu 2008 og rauntölur 31.12. 2008</i>	11
Séreignardeild	11
Lán til sjóðfélaga	12
Stjórn Sameinaða lífeyrissjóðsins	13
Starfsfólk Sameinaða lífeyrissjóðsins	13
Ársreikningur 2008	14
Skýrsla stjórnar	15
Áritun endurskoðenda	16
Áritun tryggingastærðfræðings	17
Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris	18
Efnahagsreikningur	19
Sjóðstreymi	20
Skýringar	21
Kennitölur	27
Ársreikningur deilda	28
Annual Accounts 2008	32

Ávarp stjórnar og framkvæmdastjóra

Árið 2008 er án efa eitt erfiðasta ár sem íslenskt efnahagslíf hefur gengið í gegnum á seinni tímum. Á árinu 2007 tók áralöng uppsveifla bæði hér heima og erlendis að renna sitt skeið á enda þegar aðgangur að lánsfé á alþjóðlegum lánamörkuðum fór að þrengjast. Við þær aðstæður upphófst sársaukafull aðlögun íslenska þjóðarbúsins að nýjum aðstæðum vegna alþjóðavæðingar banka- og hagkerfisins og mikillar skuldsetningar þjóðarinnar. Hin alþjóðlega fjármálakreppa leiddi svo til hruns bankakerfisins hér heima á haustmánuðum 2008 með ófyrirsjáanlegum afleiðingum fyrir íslenskt efnahagslíf.

Afkoma Sameinaða lífeyrissjóðsins á árinu 2008 markast mjög af áföllum á fjármálamörkuðum, afleiðingum af falli viðskiptabankanna og mikilli gengislækkun verðbréfa hér á landi og erlendis. Þrátt fyrir að markvisst hafi verið unnið að því hjá sjóðnum að draga úr vægi innlendra og erlendra hlutabréfa á árinu og auka vægi innlendra skuldabréfa og innlána rýrnaði eignasafn sjóðsins við þessar óvenjulegu aðstæður og var í árslok 90,5 milljarðar króna á móti 96,6 milljörðum króna árið áður.

Við fall bankanna urðu hlutabréf og víkjandi skuldabréf þeirra verðlaus og vegna þeirrar ákvörðunar stjórnvalda að setja innlán framur öðrum kröfum, ríkir mikil óvissa um verðmæti annarra skuldabréfa sem bankarnir gáfu út og eru í eigu sjóðsins. Þá ríkir einnig mikil óvissa um verðmæti skuldabréfa annarra innlendra fyrirtækja sem sjóðurinn hefur fjárfest í og skráð eru í Kauphöll Íslands. Vegna þessa voru rúmír 8 milljarðar króna færðir á varúðarafskriftarreikning í tryggingadeild og séreignardeild, sem rýrir eignir sjóðsins í sama mæli. Þá hefur ekki náðst samkomulag við skilanefndir þrotabúa gömlu bankanna um uppgjör á framvirkum gjaldeyrissamningum en í ársreikningi eru færðir til skuldar 2,83 milljarðar króna vegna samninganna. Það miðast við uppgjör á gengi krónunnar eins og það stóð við fall viðskiptabankanna og skuldajöfnun þeirra bankaskuldabréfa sem sjóðurinn getur notað á móti þessum kröfum.

Rekstur Sameinaða lífeyrissjóðsins hefur gengið vel undanfarin ár og naut sjóðurinn þeirrar uppsveiflu sem varð á fjármálamörkuðum á árunum 2003 og 2007. Árið 2008 var hins vegar erfiðasta ár í sögu sjóðsins og var nafnávöxtun eigna neikvæð um 9,8%, sem jafngildir neikvæðri raunávöxtun upp á 22,5% þegar tekið hefur verið tillit til verðbólgu ársins.

Árleg raunávöxtun sjóðsins frá stofnun hans árið 1992 hefur verið að meðaltali 3,8% en sjóðurinn þarf 3,5% raunávöxtun til að standa við skuldbindingar sínar til lengri tíma, miðað við að ekki verði breyting á tryggingafræðilegum þáttum eins og lífslíkum.

Í desember 2008 voru samþykktar á Alþingi breytingar á lögum um starfsemi lífeyrissjóða og skyldutryggingu lífeyrisréttinda sem höfðu það að markmiði að bregðast við breyttum aðstæðum vegna hruns hlutabréfamarkaðarinnar á Íslandi og þeim áföllum sem sjóðirnir hafa orðið fyrir. Meðal annars var munur á milli eigna og skuldbindinga á árinu 2008 hækkaður úr 10% í 15% án þess að skylt sé að skerða lífeyri. Fjárfestingarheimildir sjóðanna voru rýmkaðar, m.a. vegna fárra fjárfestingarkosta á innlendum hlutabréfamarkaði. Þá var sjóðunum veitt heimild til þess að eiga allt að 20% af hlutafé í samlagshlutafélögum til 31. desember 2013 m.a. vegna hugmynda um að lífeyrissjóðirnir settu upp sérstakan sjóð til að fjárfesta í atvinnulífi á Íslandi.

Iðgjöld til sjóðsins að meðtöldum séreignarsparnaði námu 5.926 millj. kr. sem er 15,4% aukning frá árinu áður. Hækkunin er bæði tilkomin vegna fjölgunar sjóðfélaga en þó aðallega vegna launahækkana sjóðfélaga á fyrri hluta ársins 2008. Reiknað er með að verulega dragi úr iðgjaldagreiðslum til sjóðsins á árinu 2009 vegna samdráttar í efnahagslífinu.

Lífeyrisgreiðslur námu 2.710 millj. kr. sem er 16,6% aukning frá árinu áður. Hækkun á milli ára er fyrst og fremst tilkomin vegna hækkunar verðlags en allur lífeyrir sjóðsins er verðtryggður og hækkaði hann um 16,4% á árinu 2008 vegna hækkunar á vísitölu neysluverðs.

Stjórn Sameinaða lífeyrissjóðsins samþykkti í nóvember að taka upp leiðbeinandi vinnureglur sem samdar voru af vinnuhópi á vegum Landssamtaka lífeyrissjóða með tilliti til þeirra sjóðfélaga sem lenda í greiðsluvanda vegna efnahagsástandsins og eru með sjóðfélagalán hjá sjóðnum.

Í nóvember stóð stjórn Sameinaða lífeyrissjóðsins fyrir fjölmönnum kynningarfundum fyrir sjóðfélaga þar sem farið var yfir rekstur og afkomu sjóðsins auk þeirra aðgerða sem gripið hafði verið til. Hrafn Magnússon framkvæmdastjóri Landssamtaka lífeyrissjóða fjallaði um áhrif fjármálakreppunnar á rekstur lífeyrissjóða í landinu.

Undirritað var samkomulag milli lífeyrissjóðsins og sjúkrasjóða flestra þeirra stéttarfélaganna sem aðild eiga að sjóðnum um samstarf um þjónustu við þá sjóðfélaga sem falla út af vinnumarkaði í kjölfar slysa eða af völdum sjúkdóma. Með stofnun Starfsendurhæfingarsjóðs á árinu er þessu starfi mörkuð skýr framtíð og fjármagn til þessa þarfa verkefnis er tryggt. Það er hagur allra hagsmunaaðila að ná árangri í starfsendurhæfingu. Ávinningur þeirra einstaklinga sem ná aftur út á vinnumarkaði í kjölfar alvarlegra veikinda eða slysa er þó sýnu mestur.

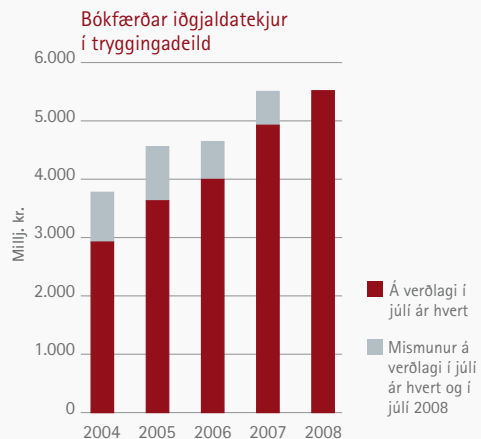
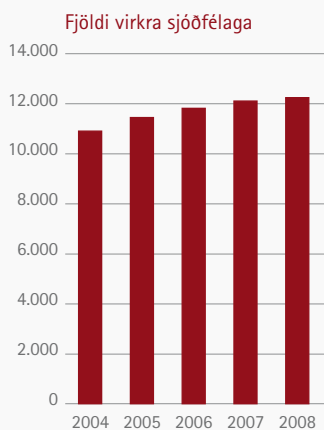
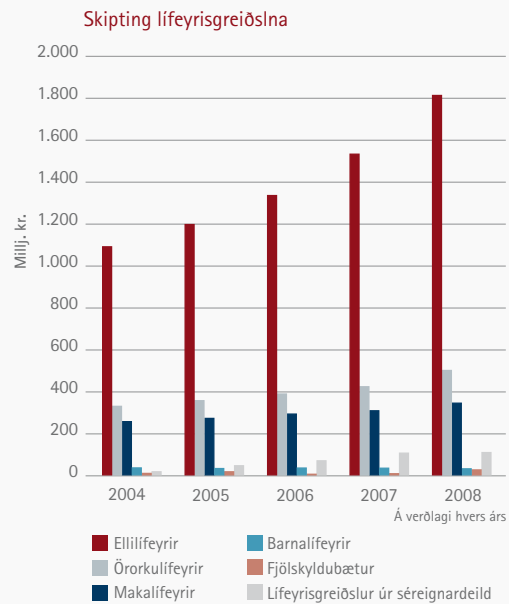
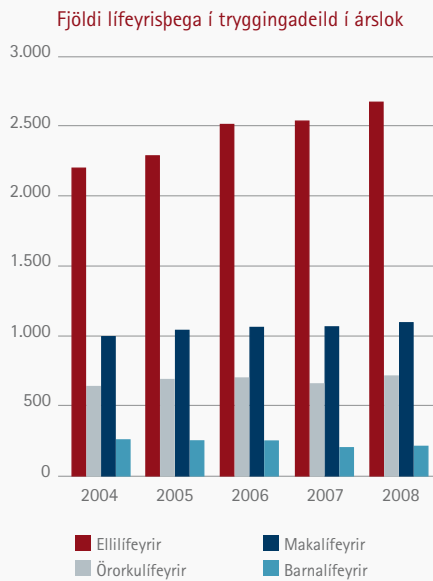
Samkvæmt tryggingafræðilegri athugun voru heildarskuldbindingar sjóðsins 13% umfram eignir í lok árs. Í ljósi þess og þar sem innlendir og erlendir fjármálamarkaðir hafa haldið áfram að lækka á nýju ári hefur stjórn sjóðsins ákveðið í samráði við tryggingastærðfræðing hans að leggja fram tillögu um 10% lækkun áunninna lífeyrisréttinda og á móta lækkun réttindaávinnslu greiðandi sjóðfélaga fyrir ársfund

sjóðsins, þann 27. maí nk. Með tillögunni er leitast við að dreifa lækkuninni með sem sanngjörnum hætti meðal allra sjóðfélaga, jafnt greiðandi sjóðfélaga sem lífeyrisþega. Verði tillaga stjórnar samþykkt á ársfundinum mun hún leiða til þess að heildarstaða sjóðsins batnar um tæplega 9 prósentustig og verður þá neikvæð um 4,2%, miðað við stöðuna í árslok.

Framundan er það verkefni að efla sjóðinn að nýju. Stjórn og starfsmenn munu leggja allt kapp á að breyta þeirri stöðu sem sjóðurinn er í og mun verða lagður grunnur að því á árinu 2009. Viðbúð er að það muni taka nokkur ár og ráðast af því efnahagsumhverfi sem sjóðurinn mun búa við bæði hér á landi og erlendis.

Stjórn og framkvæmdastjóri þakka starfsmönnum sjóðsins, sjóðfélögum og atvinnurekendum sem greiða til sjóðsins fyrir ánægjulegt samstarf á árinu 2008 og vænta áframhaldandi góðs samstarfs.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

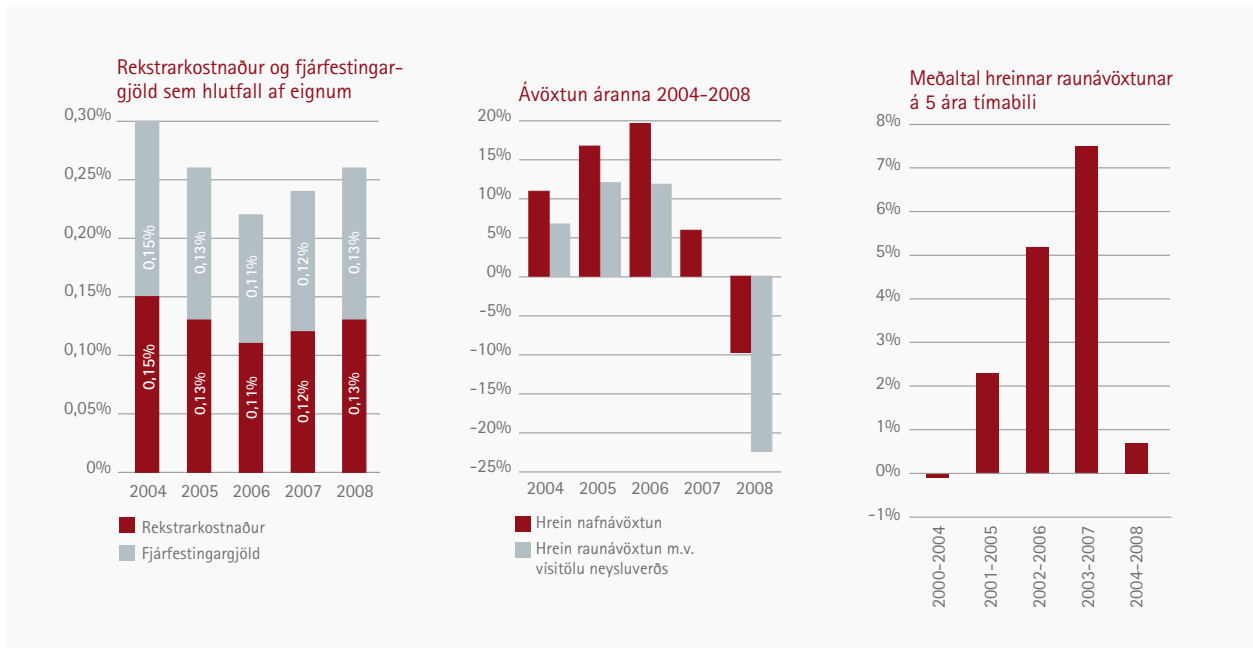

LÍFEYRISGREIÐSLUR

Lífeyrisgreiðslur tryggingadeildar sjóðsins á árinu 2008 námu 2.604 millj. kr. og hækkuðu um 17,2% frá árinu áður. Annars vegar skýrist hækkunin af 16,4% hækkun á visitölu neysliverðs til verðtryggingar en frá stofnun sjóðsins hafa lífeyrisgreiðslur fylgt breytingum á visitölunni. Hins vegar skýrist hækkunin af fjölgun lífeyrisþega. Skipting lífeyrisþeganna er þannig að í árslok 2008 fengu 2.670 greiddan ellilífeyri, 1.096 fengu greiddan makalífeyri og 718 fengu greiddan örorkulífeyri. Greiddur var barnalífeyrir vegna 211 barna. Meðalaldur ellilífeyrisþega í árslok 2008 var 75,1 ár. Meðalaldur örorkulífeyrisþega var 54,4 ár. Yngsti örorkulífeyrisþeginn var 25 ára. Meðalaldur makalífeyrisþega var í árslok 74,4 ár.

IÐGJÖLD

Bókfærðar iðgjaldatekjur í tryggingadeild árið 2008 námu 5.519,9 millj. kr. á móti 4.928,3 millj. kr. árið 2007 og hækkuðu um 12%. Iðgjaldatekjur á árinu 2007 eru fyrir þáverandi grunndeildir, stigadeild og aldurstengda deild, en þær voru sameinaðar í tryggingadeild með samþykktarbreytingu sem tók gildi 1. janúar 2008. Á árinu 2008 greiddu 12.213 sjóðfélagar til tryggingadeildar sjóðsins á móti 12.077 árið áður. Í árslok áttu 37.088 sjóðfélagar sem ekki eru farnir að fá greiddan lífeyri réttindi í tryggingadeild. Meðalaldur virkra sjóðfélaga í tryggingadeild sem ekki eru farnir að taka lífeyri er 41,3 ár.

REKSTUR OG REKSTRARKOSTNAÐUR

Rekstrarkostnaður sjóðsins skiptist í fjárfestingargjöld, sem er kostnaður við ávöxtun sjóðsins, og rekstrarkostnað, sem stafar af öðrum rekstri. Samtals nam þessi kostnaður 238,4 millj. kr. á móti 237,3 millj. kr. árið áður sem er hækkun um 0,4% milli ára. Á sama tíma hækkaði vísitala neysluverðs til verðtryggingar um 16,4%.

FJÁRMUNATEKJUR OG ÁVÖXTUN

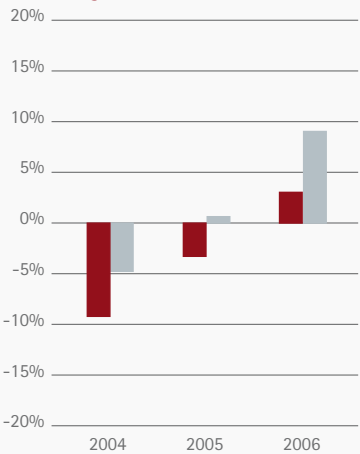
Fjárfestingartekjur sjóðsins voru neikvæðar um 9.076 millj. kr. en voru jákvæðar um 5.623,4 millj. kr. árið áður. Hrein raunávöxtun, þ.e. raunávöxtun þar sem rekstrar- og fjárfestingargjöld eru dregin frá fjármunatekjum, var -22,5% á móti 0,0% árið áður. Raunávöxtun innlendra skuldabréfa sjóðsins var neikvæð um 9,0% á móti því að vera jákvæð um 3,5% árið áður. Þessi neikvæða ávöxtun innlendra skuldabréfa er tilkomin vegna varúðarniðurfærslu upp á 7.761 milljón króna þar sem óvissa ríkir um verðmæti bréfanna. Úrvalsvísitala Kauphallar Íslands lækkaði um 94,4% á árinu 2008. Á sama tíma lækkuðu innlend skráð hlutabréf sjóðsins í Kauphöll Íslands um 68,8%. Ávöxtun erlendra hlutabréfa sjóðsins án gengisvarna var 17,1% á árinu í íslenskum krónum.

Til samanburðar hækkaði heimsvísitala hlutabréfa MSCI um 15,6% í íslenskum krónum en lækkaði um 42,1% mælt í dollar. Gerðir voru samningar á árinu til þess að draga úr misvægi í gjaldeyrissamsetningu erlendra verðbréfaeignar sjóðsins gagnvart gengi íslensku krónunnar og draga úr gjaldeyrissáhattu sjóðsins. Íslenska krónan veiktist um 80,3% gagnvart erlendum myntum á árinu og því var neikvæð staða af þessum samningum upp á 9.773 millj. króna. Að teknu tilliti til gengisvarna var ávöxtun erlendra verðbréfa neikvæð um 18,3% á árinu. Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sjóðsins frá stofnun er 3,8%.

TRYGGINGAFRÆÐILEG ATHUGUN

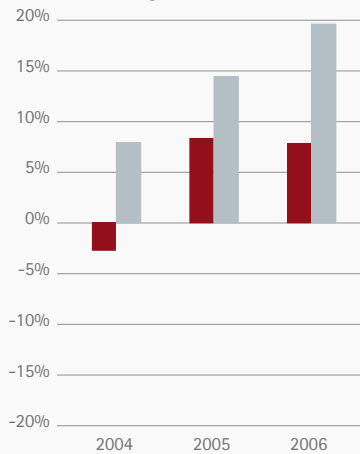
Tryggingafræðileg athugun sýnir að áfallin skuldbinding tryggingadeildar er 112.939 millj. kr. í árslok 2008. Eignir á móti áfallinni skuldbindingu námu 89.990 millj. kr. og eru því áfallnar skuldbindingar umfram eignir 22.948 millj. kr., sem eru -20,3% í hlutfalli af skuldbindingu. Heildarskuldbinding deildarinnar með framtíðariðgjöldum er 200.074 millj. kr. Hrein eign grunndeilda til tryggingafræðilegs mats er 174.006 millj. kr. Heildarskuldbindingar umfram eignir eru því 26.068 millj. kr. eða -13% í hlutfalli af skuldbindingum.

Skuldbindingar og eign 2004-2006 - stigadeild

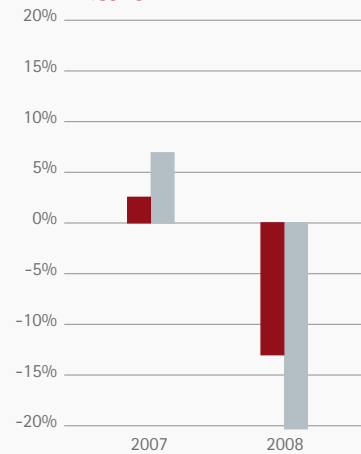
■ Hlutfall hreinnar eignar umfram heildarskuldbindingu
 ■ Hlutfall hreinnar eignar umfram áfalna skuldbindingu

Skuldbindingar og eign 2004-2006 - aldurstengd deild

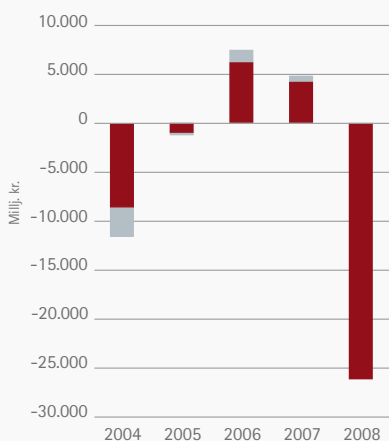
■ Hlutfall hreinnar eignar umfram heildarskuldbindingu
 ■ Hlutfall hreinnar eignar umfram áfalna skuldbindingu

Skuldbindingar og eign 2007-2008 - tryggingadeild

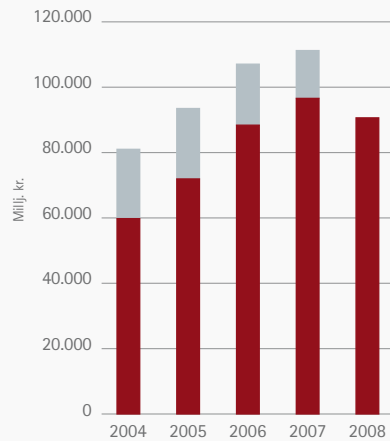
■ Hlutfall hreinnar eignar umfram heildarskuldbindingu
 ■ Hlutfall hreinnar eignar umfram áfalna skuldbindingu

Hrein eign umfram heildarskuldbindingu

■ Hrein eign umfram heildarskuldbindingu á verðlagi hvers árs
 ■ Mismunur á verðlagi hvers árs og verðlagi 2008

Hrein eign til greiðslu lífeyris

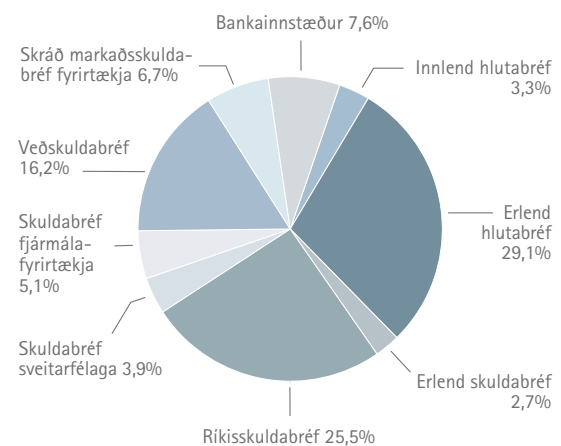
■ Á verðlagi í lok hvers árs
 ■ Mismunur á verðlagi hvers árs og verðlagi 2008

EFNAHAGUR OG VERÐBRÉFAEIGN

Hrein eign tryggingadeildar til greiðslu lífeyris í árslok nam 86.957 millj. kr. samanborið við 93.351 millj. kr. í árslok 2007 og lækkaði um 6.394 millj. kr. eða um 6,8%. Innlend skuldabréf námu rúmlega 57% verðbréfaeignar, innlend hlutabréf 3,3%, erlend verðbréf 31,8% og innlán 7,6%.

Hlutabréfaeign er færð á markaðsvirði en skuldabréf sjóðsins eru færð til eignar miðað við kaupávöxtunarkröfu.

Eignasamsetning 31.12. 2008

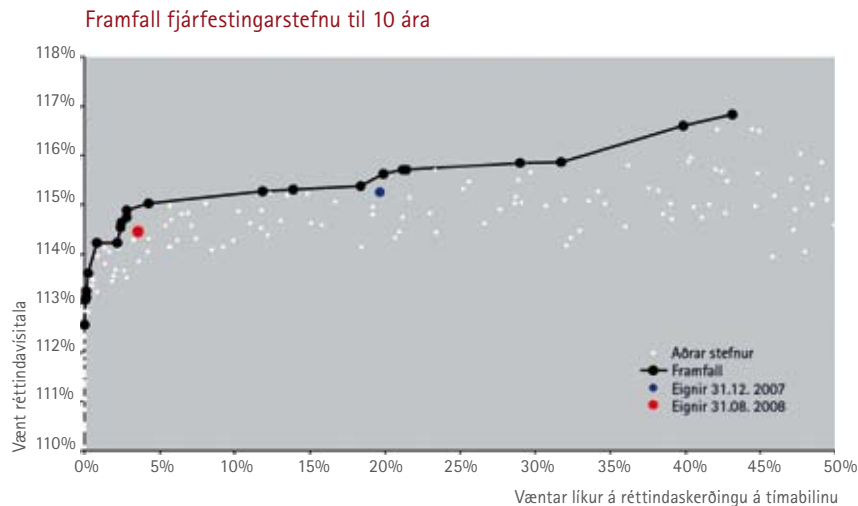
FJÁRFESTINGAR

Í tryggingadeild var á árinu fjárfest í verðbréfum fyrir 42.539 millj. kr. Mest var keypt af innlendum skuldabréfum sem skráð eru í kauphöll þar með talin skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs og sveitarfélaga. Keypt voru innlend skráð skuldabréf fyrir 7.303 millj. kr. umfram seld á árinu auk þess sem innlán jukust um 5.641 millj. kr. Aukning fasteignaveðlana nam 2.211 millj. kr. á árinu. Dregið var úr vægi innlendra og erlendra hlutabréfa á árinu og voru hlutabréf seld fyrir 8.120 millj. kr. umfram keypt. Við fall bankanna urðu hlutabréf og vikjandi skuldabréf þeirra verðlaus og mikil óvissa er enn um verðmæti þeirra skuldabréfa sem þeir gáfu út og eru í eigu sjóðsins. Seld erlend skuldabréf á árinu voru 950 millj. kr. umfram keypt.

Innlendri hlutabréfaeign sjóðsins var stýrt af sjóðnum sjálfum og innlendum eignastýringaraðilum. Erlend hlutabréfaeign sjóðsins var ávöxtuð í verðbréfasjóðum erlendra sjóðafyrirtækja og einu sérgreindu hlutabréfasafni. Sjóðurinn fjárfestir því ekki sjálfur beint í einstökum erlendum hlutabréfum. Hlutverk starfsmanna sjóðsins er að velja bestu eignastýringarfyrirtækin og bera árangur þeirra reglulega saman.

Á árinu var unnið markvisst að því að draga úr áhættu sjóðsins með sölu innlendra og erlendra hlutabréfa. Fyrir söluandvirðið voru keypt innlend skuldabréf auk þess sem innlán í lánastofnunum voru aukin.

Í lok ágúst var framkvæmt áfallapróf á sjóðnum og sjást niðurstöður á eftirfarandi mynd.

Sjóðurinn skuldbatt sig á árinu um USD 20 millj., EUR 15 millj. og ISK 4 millj. til fjárfestinga í framtakssjóðum (Private Equity) og verða þær innkallaðar í takt við fjárfestingar sjóðanna á næstu árum. Á árinu 2008 voru innkallaðar USD 12,2 millj., EUR 9,2 millj., GBP 0,9 millj. og ISK 27,6 millj. til fjárfestinga í framtakssjóðum.

Gerðir voru gjaldeyrissamningar til að draga úr erlendra gjaldeyrissárhættu sjóðsins og jafna sveiflur í ávöxtun. Vegna gengishruns íslensku krónunnar varð neikvæð staða af þessum samningum upp á 9.773 millj. króna. Óvissa er um uppgjör gjaldeyrissamninga sem í gildi voru við fall bankanna. Neikvæð staða var á flestum þessara samninga og hefur sjóðurinn gert bönkunum tilboð um að samningarnir verði gerðir upp á gengi sem miðast við gengisvísitölu 175. Sjóðurinn gerir ráð fyrir í uppgjöri sínu að nota þau bankaskuldabréf sem hann á til skuldajöfnunar á móti þeim kröfum sem bankarnir eiga á sjóðinn vegna gjaldmiðlasamninganna. Þegar tekið hefur verið tillit til þessa þá er skuld vegna samninganna upp á 2.830 millj. króna.

Eins og myndin sýnir var dregið verulega úr líkum á réttindaskerðingu með breytingum á eignasamsetningu frá áramótum til loka ágústmánaðar. Samkvæmt eignasamsetningu sjóðsins voru minni en 5% líkur á að lækka þyrfti réttindi næstu 10 árin. Jafnframt mátti búast við að sjóðurinn gæti aukið réttindi um 14% á sama tímabili. Við fall bankanna breyttust forsendur hins vegar algerlega og staðan í lok árs 2008 var því allt önnur en búist var við í lok ágúst.

Sjóðurinn varð aðili að reglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar á árinu 2007 eða um ári eftir að reglurnar voru gefnar út. Með reglunum er lögd áhersla á að hagsmunir fjárfesta og þjóðfélagsleg markmið fari vel saman og í þeim er fjallað um hvernig áhersla á umhverfisleg og félagsleg málefni auk góðra stjórnarháttanna fyrirtækja getur stuðlað að bættum fjárfestingarárangri verðbréfasafna. Í samræmi við aðgerðaáætlun sjóðsins hafa fjárvörslufyrirtæki sem sjóðurinn á viðskipti við verið upplýst um aðild hans að reglunum og aðild þeirra og afstaða könnuð.

Yfirlit um erlenda verðbréfaeign – skráð í erlendri mynt

Opnir hlutabréfasjóðir – fjárvörsluaðilar	Millj. kr.
State Street	3.860
Janus	3.044
Schroder	2.528
Gartmore	2.000
Morgan Stanley – sérgreint safn	1.890
Alliance Bernstein	1.655
Franklin Templeton	1.429
Kaupping Investment Funds	1.381
Vanguard Group	502
Sparinvest	300
Carnegie Stockholm	276
Aðrir	36
Samtals	18.900

Framtakssjóðir (Private Equity) í erl. mynt	Millj. kr.
Schroder Private Equity Fund of Funds, II og III	1.529
Blackrock – Vesey Street Private Equity Fund of Funds III	907
Partners Group Global Value 2006 Fund of Funds	756
LGT – Crown Private Equity Euro Buyout Fund of Funds	648
Morgan Stanley Global Distressed Fund of Funds	506
GLB Glacier Renewable Energy Fund	438
Landsbanki Mezzanine Fund II	404
SVG Diamond Private Equity III Fund of Funds	311
Morgan Stanley Emerging Private Markets Fund of Funds	186
Morgan Stanley Private Markets Fund IV	171
Partners Group Secondary Fund of Funds 2008	132
Private Opportunity Ventures, Bear Sterns	54
Riverside Management Group	51
SVG Asia Fund of Funds	47
Kaupthing Capital Partners II	32
Arctic Ventures	7
Argnor	2
Samtals framtakssjóðir í erl. mynt	6.180

Vogunarsjóðir (Hedge Funds) í erl. mynt	Millj. kr.
Morgan Stanley – Premium Partners II	484
LGT – Crown Alpha	306
FX sjóður Kaupþing	70
ANSUZ Investment	45
Samtals vogunarsjóðir í erl. mynt	905

Fasteignasjóðir (Real Estate) í erl. mynt	Millj. kr.
Alþjóða fasteignasjóðurinn	157

Samtals fjárfestingarsjóðir í erlendri mynt	7.241
--	--------------

Skuldabréf í erl. mynt	Millj. kr.
Erlend skuldabréf	1.248
Höfuðstólstryggð skuldabréf tengd erl. hlutabréfavitölum	1.188
Önnur hlutabréfatengd skuldabréf	4
Samtals skuldabréf í erlendri mynt	2.439

Bankainnstæður í erl. mynt	1.580
----------------------------	-------

Alls verðbréf og bankainnstæður í erl. mynt	30.160
--	---------------

Hlutdeildarskírteini í verðbréfasjóðum State Street og Vanguard eru að mestu leyti í vísitölusjóðum. Að öðru leyti er um virka stýringu verðbréfa að ræða. Hjá lokuðum sjóðum eins og framtaks- og fasteignasjóðum þarf heimild eigenda þeirra til að auka móttækið fé til ávöxtunar. Hjá opnum sjóði þarf ekki slíkt leyfi heldur eru gefin út ný hlutdeildarskírteini við hverja innborgun án sérstaks samþykkis. Einnig ríkir innlausnarskylda á opnum sjóði sem ekki er til staðar í lokuðum sjóði. Hlutabréfatengd skuldabréf eru höfuðstólstryggð og eru tengd erlendum hlutabréfavitölum.

Yfirlit um hlutabréfaeign – skráð í íslenskum krónum

Skráð hlutabréf – Kauphöll Íslands	Markaðsverð í millj. kr.
Marel	1.100
Össur	775
Straumur – Burðarás Fjárfestingarbanki	213
Alfesca	158
Föroyja Bank	140
Century Aluminum Company	99
Teymi	89
Bakkavör	47
SPRON	14
Flaga Group	9
Atorka	6
Exista	4
Samtals skráð hlutabréf	2.653

Óskráð hlutabréf	Markaðsverð í millj. kr.
BYR Sparisjóður (stofnfjárbref)	141
Virðing	88
Eignarhaldsfélag lífeyrissjóða um verðbréfaeign	44
Eignarhaldsfélag Sameinaða lífeyrissjóðsins	40
Reiknistofa lífeyrissjóða	30
Önnur óskráð hlutabréf	5
Samtals óskráð hlutabréf	348

Framtakssjóðir í ísl. kr.	Millj. kr.
Brú II Venture Capital Fund	157
BVC International Fund	121
Auður I	7
Samtals opnir erl. sjóðir í ísl. kr.	285

Höfuðstólstryggð skuldabréf í ísl. kr.	Millj. kr.
Samtals skuldabr. tengd erl. vísitölum í ísl. kr.	2.400

*Fjárfestingarstefna sjóðsins á árinu 2008
og rauntölur 31. desember 2008*

Innlendar eignir og fjárfestingar	F.f.stefna	Rauntölur
Eign í isl. kr.	55-80%	66,5%
Eign í erlendra mynt	20-45%	33,5%

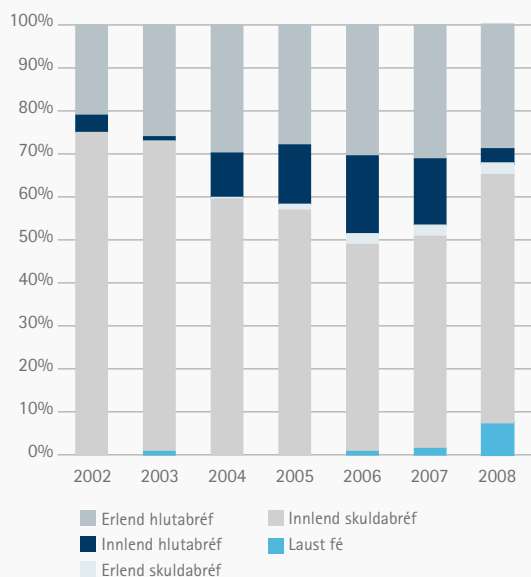
Skipting fjárfestinga

Laust fé	0-6%	7,6%
Skuldabréf	50-75%	60,1%
Þar af innlend	40-70%	57,4%
Þar af erlend	0-10%	2,7%
Hlutabréf	25-50%	32,4%
Þar af innlend	5-25%	3,3%
Þar af erlend	20-45%	29,1%

Skipting innlendra skuldabréfa sem hlutfall af fjárfestingum

Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	15-40%	25,5%
Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga	0-10%	3,9%
Skuldabréf fjármálafyrirtækja	3-20%	5,1%
Skuldabréf með fasteignatryggingu	5-25%	16,2%
Skráð markaðsskuldabréf fyrirtækja	0-12%	6,7%

Þróun eignarsamsetningar 2002-2008

SÉREIGNARDEILD

Iðgjöld til séreignardeildar, án tillits til réttindaflutnings, hækkuðu um 2,5% milli ára og hrein eign jókst um 9,2%. Réttihöfum fjölgaði um 70 manns á árinu eða um 0,7%. Taflan sýnir samanburð milli ára.

	2008	2007	% breyting
Iðgjöld til séreignar, án réttindaflutnings	403	393	2,5%
Hrein eign séreignardeildar	3.517	3.222	9,2%
Fjöldi rétthafa	9.450	9.380	0,7%

Í séreignarsparnaði velur rétthafi hvaða fjárfestingarstefnu er beitt við ávöxtun fjármuna hans. Á árinu 2008 bauð Sameinaði lífeyrissjóðurinn upp á tvær meginleiðir, aldursleiðir og almennar leiðir.

Eftir fall viðskiptabankanna í október komu upp þær sérstöku aðstæður að loka varð tímabundið fyrir flutning eigna milli ávöxtunarleiða sjóðsins og til annarra vörsluaðila séreignarsparnaðar. Þessi ráðstöfun sem stóð í rúman mánuð var talin nauðsynleg meðan verðmæti eigna í séreignarsparnaði var endurmetið í samráði við löggilta endurskoðendur. Í ljósi óvissunnar sem skapaðist í kjölfar fjármálahrunsins í október var jafnframt tekin sú ákvörðun að ráðstafa öllum nýjum iðgjöldum rétthafa á Innlánsleið, sem ávaxtar séreignarsparnað á verðtryggðum innlánsreikningum. Slíkir reikningar eru að fullu með ábyrgð ríkissjóðs samkvæmt yfirlýsingu ríkisstjórnar.

Aldursleiðir

Í aldursleiðum færast iðgjöld rétthafans inn á ákveðna leið eftir aldri við upphaf sparnaðar og síðan færast eignin á milli leiða eftir því sem rétthafinn eldist. Með hækkanði aldri rétthafans minnkar vægi hlutabréfa en vægi skuldabréfa eykst. Þegar rétthafinn er orðinn 65 ára fer öll eignin í innlend skuldabréf í Aldursleið 4. Ávöxtun aldursleiðanna var sem hér segir á árinu 2008:

	Ávöxtun 2008		Meðalraunávöxtun 5 sl. ár 2004-2008
	Nafnávöxtun	Raunávöxtun	
Aldursleið 1	-4,0%	-17,5%	1,5%
Aldursleið 2	-2,0%	-15,8%	2,0%
Aldursleið 3	-0,2%	-14,3%	1,7%
Aldursleið 4	0,8%	-13,4%	1,8%

Almennar leiðir

Sjóðurinn starfrækir einnig tvær almennar leiðir í séreignardeild, Leið 1 og Leið 2. Ávöxtun leiðanna var sem hér segir á árinu 2008:

	Ávöxtun 2008		Meðalraunávöxtun 5 sl. ár 2004–2008
	Nafnávöxtun	Raunávöxtun	
Leið 1	-5,0%	-18,3%	1,3%
Leið 2	1,0%	-13,2%	1,8%

Fjárfestingarstefna Leiðar 1 byggist á því að blanda saman innlendum og erlendum hlutabréfum og innlendum skuldabréfum. Í Leið 2 er eingöngu fjárfest í innlendum skuldabréfum.

Alls voru eignir rétthafa í aldursleiðum og almennum leiðum sjóðsins 3.517 millj. kr. þann 31. desember 2008.

Hlutabréfaleiðir hjá Virðingu

Til þess að geta boðið upp á 100% fjárfestingu í hlutabréfum, innlendum sem erlendum, hefur sjóðurinn verið í samstarfi við Virðingu, löggilt verðbréfafyrirtæki, og þrjú erlend verðbréfasjóðafyrirtæki. Þar er um að ræða Vanguard sem býður visitölsjóði, Janus þar sem fjárfest er í vaxtasjóðum og Franklin Templeton þar sem boðið er upp á virðissjóð. Ávöxtun leiða hjá Virðingu/erlendu sjóðunum var sem hér segir:

		Ávöxtun 2008		Meðalraun- ávöxtun 5 sl. ár 2004–2008
		Nafn- ávöxtun	Raun- ávöxtun	
Leið 3	Alþjóðlegur visitölsjóður hlutabr.	14,6%	-1,6%	2,4%
Leið 4	Evrópskur visitölsjóður hlutabr.	3,6%	-10,9%	4,7%
Leið 5	Bandarískur visitölsjóður hlutabr.	19,1%	2,3%	-0,1%
Leið 6	Alþjóðlegur vaxtasjóður hlutabr.	7,2%	-7,9%	4,0%
Leið 7	Tæknisjóður	9,9%	-5,5%	-0,9%
Leið 8	Heilsu- og líftæknisjóður	34,2%	15,4%	3,7%
Leið 9	Innlend hlutabréf	-58,1%	-64,0%	-2,6%
Leið 10	Alþjóðlegur virðissjóður hlutabr.	6,9%	-8,1%	3,5%
Samtals eignir rétthafa í Leiðum 3–10, 31.12. 2008		592 milljónir kr.		

Vegna breytinga með lögum nr. 171/2008 á fjárfestingarheimildum í séreignarsparnaði verða ávöxtunarleiðir 3–10 lagðar niður í núverandi mynd frá 1. janúar 2010 og eignir í þeim fluttar á aðrar ávöxtunarleiðir séreignarsparnaðar hjá sjóðnum, að vali rétthafa.

LÁN TIL SJÓÐFÉLAGA ÁRIÐ 2008

Töluverð aukning var í fjölda sjóðfélagalána milli ára og meðalupphæð lána hækkaði umtalsvert. Meðfylgjandi tafla sýnir samanburð sjóðfélagalána 2007 og 2008.

Afgreidd lán	2008	2007	% breyting
Meðalfjárhæð í millj. kr	6,2	4,9	26%
Fjöldi lána	336	290	16%
Heildarútlán á árinu í millj. kr.	2.068	1.414	46%

Vanskil sjóðfélagalána jukust úr 0,1% frá fyrra ári í 0,3% af heildarútlánum á árinu 2008. Eftir fall viðskiptabankanna í október 2008 hafa sjóðfélögum sem eru í greiðsluferðileikum með lán sín hjá sjóðnum boðist ýmis úrræði. Meðal almennra úrræða eru lenging lánstíma í allt að 40 ár og breyting úr jöfnum afborgunum í jafnar greiðslur. Þá eiga lántakendur einnig kost á frestun greiðslna í 6–12 mánuði (frysting) að uppfylltum ákveðnum skilyrðum og með nýjum lögum um greiðslujöfnun er mögulegt að létta greiðslubyrði tímabundið.

Lánsupphæð, lánstími og lánakjör

Ekkert hámark er á lánsfjárhæð sem er innan 65% veðmarka. Lágmarkslán er 400.000 kr. og lánstími 5–40 ár. Lánin eru verðtryggð m.v. visitölu neysluverðs og endurgreiðast með minnst fjórum gjalddögum á ári. Lánin eru eingöngu veitt gegn veði í íbúðarhúsnæði. Lánsrétt hafa virkir sjóðfélagar, rétthafar séreignardeildar og lífeyrisþegar.

Lántökugjald er 1% og heimilt er að greiða sjóðfélagalán hvenær sem er á lánstímanum án uppgreiðslugjalds.

Tveir lánaflokkar voru í boði á árinu 2008

• Fastir verðtryggðir vextir, 5,2%

Lán eingöngu veitt gegn 1. veðrétti. Uppfylli greiðandi ekki lengur skilyrði um lán á föstum vöxtum verða vextirnir breytilegir og hinir sömu og á almennum sjóðfélagalánum.

• Almenn sjóðfélagalán með breytilegum vöxtum, 5,3%

Lántaki á val um lán með jöfnum afborgunum eða jöfnum greiðslum (annuitet).

Vextir sjóðfélagalána eru endurskoðaðir af stjórn sjóðsins a.m.k. fjórum sinnum á ári.

Stjórn Sameinaða lífeyrissjóðsins

Eftir ársfund sjóðsins 14. maí 2008 skipuðu eftirtaldir stjórn hans:

Valdir fulltrúar stéttarféлага á ársfundi:

Georg Páll Skúlason
Hilmar Harðarson
Þorbjörn Guðmundsson, formaður

Til vara:

Hákon Hákonarson
Kristján Örn Jónsson
Magnús Magnússon

Skoðunarmaður:

Ólafur Axelsson

Til vara:

Hörður Runólfsson

Skipaðir af framkvæmdastjórn

Samtaka atvinnulífsins:
Auður Hallgrímsdóttir
Haraldur Þór Ólason, varaformaður
Sveinbjörn Hjálmarsson

Til vara:

Guðmundur E. Hallsteinsson
Hanna Þórunn Skúladóttir
Ingólfur Sverrisson

Skoðunarmaður:

Guðmundur Ásgeirsson

Til vara:

Aðalsteinn Aðalsteinsson

Löggiltur endurskoðandi:

Sigurður Ámundason

Innri endurskoðandi:

Theodór Sigurbergsson

Tryggingastærðfræðingur:

Bjarni Guðmundsson

Framkvæmdastjóri:

Kristján Örn Sigurðsson

Starfsfólk Sameinaða lífeyrissjóðsins

Árni Vignir Pálmason
tölvunarfræðingur

Bergljót Stefánsdóttir
skráning iðgjalda og bakvinnsla

Birna Vilhjálmisdóttir
lífeyrismál, gjaldkeri

Björk Ingvarsdóttir
verðbréf

Elín Helena Guðmundsdóttir
skráning iðgjalda, lífeyrismál

Guðrún Valgeirsdóttir
bókhald

Hrefna Sigurðardóttir
bókhald

Kristján Örn Sigurðsson
framkvæmdastjóri

Ólafur Haukur Jónsson
forstöðumaður rekstrarsviðs

Óskar Magnússon
verðbréf og séreign

Páll R. Magnússon
innheimta iðgjalda

Sigríður H. Einarsdóttir
almenn móttaka, simvarsla

Sigríður Hrunn Guðmundsdóttir
forstöðumaður eignasviðs

Sigríður Snorradóttir
gjaldkeri

Sigrún Gröndal
matur og ræsting

Sigprúður Jónasdóttir
lífeyrismál

Svanheiður Ingimundardóttir
innheimta iðgjalda og séreign

Trúnaðarlæknir:
Guðjón Baldursson

ÁRSREIKNINGUR 2008

Skýrsla stjórnar

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Hann er í aðalatriðum gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Lífeyrisgreiðslur tryggingadeildar sjóðsins námu alls 2.604 millj. kr. sem er 17,2% hækkun frá árinu áður. Heildarfjöldi lífeyrisþega var 4.610.

Á árinu greiddu 12.213 sjóðfélagar til tryggingadeildar sjóðsins á móti 12.077 árið áður sem er 1,1% fjölgun milli ára. Iðgjöld deildarinnar námu alls 5.520 millj. kr. sem er 12,0% aukning frá árinu áður.

Lífeyrissjóðurinn fjárfesti í verðbréfum fyrir 43.620 millj. kr. á árinu 2008 og vísast til ársreiknings um skiptingu fjárfestingarinnar. Nafnávöxtun sjóðsins á árinu var neikvæð um 9,8% og raunávöxtun neikvæð um 22,5%.

Hrein eign til greiðslu lífeyris nam 90.474 millj. kr. í lok árs og lækkaði um 6.098 millj. kr. frá árinu 2007 eða um 6,3%.

Sjóðurinn var í töluverðum viðskiptum við bankana og fjárfesti m.a. í hlutabréfum og skuldabréfum sem bankarnir höfðu gefið út. Þá hafði sjóðurinn gert afleiðusamninga við bankana, bæði gjaldmiðla, valréttar- og vaxtaskiptasamninga. Við fall bankanna urðu hlutabréf og vikjandi skuldabréf þeirra verðlaus og mikil óvissa er enn um verðmæti þeirra skuldabréfa sem þeir gáfu út og eru í eigu sjóðsins. Þá er óvissa um hvort og hvernig gera á upp afleiðusamninga við bankana. Neikvæð staða er á flestum þessara samninga og hefur sjóðurinn gert bönkunum tilboð um að samningarnir verði gerðir upp á gengi sem miðast við gengisvísitölu 175 í tengslum við uppgjör á kröfum sem hann á á bankana. Nettóstaða samninganna samkvæmt ársreikningi sjóðsins er skuld upp á 2.830 millj. króna.

Tryggingafræðileg úttek í lok árs sýnir að eign tryggingadeildar til tryggingafræðilegs mats er 174.006 millj. kr. Heildarskuldbinding er 200.074 millj. kr. og er því skuldbinding umfram eignir 26.068 millj. kr. eða 13,0%.

Í tryggingafræðilegri úttekt fyrir árið 2008 er ekki tekið tillit til framlags ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóða. Ef tekið væri tillit til framlagsins væri heildarskuldbinding sjóðsins neikvæð um 12,4%.

Launagreiðslur til starfsmanna, stjórnar og kjörinna skoðunarmanna námu 107,2 millj. kr. á árinu. Stöðugildi voru 16 í lok árs.

Reykjavík, 4. mars 2009

Stjórn:

Auður Hallgrímsdóttir
Georg Páll Skúlason
Haraldur Þór Ólason
Hilmar Harðarson
Sveinbjörn Hjálmarsson
Þorbjörn Guðmundsson

Framkvæmdastjóri:

Kristján Örn Sigurðsson

Áritun endurskoðenda

Til stjórnar og sjóðfélaga Sameinaða lífeyrissjóðsins.

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Sameinaða lífeyrissjóðsins fyrir árið 2008. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir, skýringar 1-24, kennitölur og deildaskipt yfirlit.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Í samræmi við lög um ársreikninga eru stjórnendur ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins. Þeim ber að skipuleggja, innleiða og viðhalda innra eftirliti sem varðar gerð og framsetningu ársreiknings, þannig að hann sé í meginatriðum án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Ábyrgð stjórnenda nær einnig til þess að beitt sé viðeigandi reikningsskilaaðferðum og reikningshaldslegu mati miðað við aðstæður.

Ábyrgð endurskoðanda

Ábyrgð okkar felst í því álit sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við góða endurskoðunarvenju á Íslandi. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum, skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fáiast um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér öflun endurskoðunargagna er varða fjárhæðir og skýringar í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðferða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til innra eftirlits lífeyrissjóðsins sem varðar gerð og framsetningu ársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðferðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits lífeyrissjóðsins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á þeim reikningsskilaaðferðum og matsreglum sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins sem og mat á framsetningu ársreikningsins í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu félagsins á árinu 2008, efnahag þess 31. desember 2008 og breytingu á handbæru fé á árinu 2008, í samræmi við lög um ársreikninga.

Ábending

Án þess að gera fyrirvara við álit okkar viljum við vekja athygli á skýringum 21 og 22 með ársreikningnum þar sem greint er frá framsetningu og mati skulda tengdum framvirkum gjaldmiðlasamningum. Óvíska er um hver endanleg niðurstaða verður við uppgjör samninganna.

Reykjavík, 4. mars 2009
Grant Thornton endurskoðun ehf.

Sigurður Ámundason
löggiltur endurskoðandi

Guðmundur Ásgeirsson
kjörinn skoðunarmaður

Ólafur Axelsson
kjörinn skoðunarmaður

Áritun tryggingastærðfræðings

Ég hef metið lífeyrisskuldbindingar Sameinaða lífeyrissjóðsins í árslok 2008. Matið er framkvæmt í samræmi við viðurkenndar reglur um tryggingafræðilegar athuganir á lífeyrissjóðum, lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, reglugerð nr. 391/1998 og með hliðsjón af leiðbeinandi reglum Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga um tryggingafræðilegar athuganir á lífeyrissjóðum.

Teljast skuldbindingar tryggingadeildar 20,3% umfram eignir og 13,0% umfram eignir þegar tekið er tillit til verðmætis framtíðariðgjalda þeirra sjóðfélaga sem greiddu til sjóðsins á árinu 2008 og skuldbindinga sem ætlað er að af þeim muni stofnast. Sú mikla breyting sem verður á mati á stöðu sjóðsins frá fyrra ári orsakast af lækkun eigna sem varð í hruninu á fjármálamörkuðum á liðnu ári og mikilli hækkun skuldbindinga vegna verðbólgu.

Ákvæði I, 129/1997 gera ráð fyrir að lífeyrissjóðum sé skylt að grípa til aðgerða þegar halli eða eignir umfram skuldbindingar sem hlutfall heildarskuldbindinga reiknast 5%, eða meira fimm ár í röð, eða 10% í eitt sinn. Bráðabirgðaákvæði gildir vegna stöðumats við lok árs 2008, þar sem vikið eru færð í 15% miðað við eitt sinn, og 10% vegna stöðu fimm ára. Samkvæmt lögum er Sameinaða lífeyrissjóðnum því ekki skylt að grípa til aðgerða vegna tryggingafræðilegrar stöðu í lok árs 2008.

Samþykktir sjóðsins kveða þó á um að frávik milli eigna og skuldbindinga skuli ekki vera umfram 10% og hefur stjórn sjóðsins í samvinnu við tryggingastærðfræðing gert tillögur til breytinga á réttindum og réttindaöflun sem lagðar verða fyrir ársfund. Miða tillögurnar að því að staða sjóðsins verði innan þeirra marka sem samþykktir áskilja.

Reykjavík, 24. febrúar 2009

Bjarni Guðmundsson
tryggingastærðfræðingur

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2008

	Skýr.	2008	2007
IÐGJÖLD			
Iðgjöld sjóðfélaga	6,11	2.053.804	1.862.117
Iðgjöld launagreiðenda	6,11	3.872.378	3.464.566
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	11	(78)	(189.461)
Iðgjöld		<u>5.926.104</u>	<u>5.137.222</u>
LÍFEYRIR			
Lífeyrir	12	2.800.120	2.388.939
Umsjónarnefnd eftirlauna		(8.776)	(8.533)
Ríkissjóður vegna jöfnunar örorku		(85.530)	(59.930)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	16	4.191	3.275
Lífeyrir		<u>2.710.006</u>	<u>2.323.751</u>
FJÁRFESTINGARTEKJUR	8,14		
Tekjur af eignarhlutum	7	(9.376.642)	989.033
Tekjur af húseignum og lóðum		10.207	5.842
Vaxtatekjur og gengismunur	8,14	8.722.904	4.631.142
Breytingar á niðurfærslu	15	(8.432.496)	(2.629)
Fjárfestingartekjur		<u>(9.076.026)</u>	<u>5.623.389</u>
FJÁRFESTINGARGJÖLD	10,16		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		118.911	118.781
Fjárfestingargjöld		<u>118.911</u>	<u>118.781</u>
REKSTRARKOSTNAÐUR	16		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		119.445	118.565
Rekstrarkostnaður		<u>119.445</u>	<u>118.565</u>
Hækkun á hreinni eign á árinu		(6.098.284)	8.199.513
Hrein eign frá fyrra ári		<u>96.572.517</u>	<u>88.373.003</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>90.474.233</u>	<u>96.572.517</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2008

	Skýr.	2008	2007
EIGNIR			
FJÁRFESTINGAR			
Húseignir og lóðir	2,17	<u>140.946</u>	<u>144.412</u>
		140.946	144.412
Verðbréf með breytilegum tekjum	3,18	30.572.930	44.106.028
Verðbréf með föstum tekjum	3,18	40.034.521	39.447.837
Veðlán	3,18	14.614.351	11.273.146
		<u>85.221.801</u>	<u>94.827.012</u>
	Fjárfestingar	<u>85.362.747</u>	<u>94.971.423</u>
KRÖFUR			
Kröfur á launagreiðendur	20	521.538	303.901
Aðrar kröfur		2.841	14.610
	Kröfur	<u>524.379</u>	<u>318.511</u>
AÐRAR EIGNIR			
Rekstrarfjármunir og aðrar efnislegar eignir	2	10.608	11.268
Sjóður og bankainnstæður		7.427.125	1.293.592
	Aðrar eignir	<u>7.437.733</u>	<u>1.304.860</u>
	Eignir samtals	<u>93.324.860</u>	<u>96.594.794</u>
SKULDIR			
Aðrar skuldir	21	2.830.029	3.121
Áfallinn kostnaður		20.598	19.156
	Skuldir samtals	<u>2.850.627</u>	<u>22.277</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>90.474.233</u>	<u>96.572.517</u>
Veðsetningar og skuldbindingar	23		

Sjóðstreymi ársins 2008

	2008	2007
INNGREIÐSLUR		
Löggjöld	5.779.423	5.163.136
Fjárfestingartekjur	367.620	1.882.249
Afborganir verðbréfa	4.677.745	6.171.217
Seld verðbréf með breytilegum tekjum	26.224.551	40.769.387
Seld verðbréf með föstum tekjum	15.636.223	11.341.516
Aðrar inngreiðslur	12.718	55.393
	<u>52.698.280</u>	<u>65.382.897</u>
ÚTGREIÐSLUR		
Lífeyrir	2.710.006	2.323.751
Fjárfestingargjöld	118.911	118.781
Rekstrarkostnaður	115.625	115.848
Aðrar útgreiðslur	0	97.082
	<u>2.944.541</u>	<u>2.655.462</u>
Ráðstöfunarfé	49.753.739	62.727.435
KAUP Á VERÐBRÉFUM OG ÖNNUR FJÁRFESTING		
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum	18.118.904	41.449.624
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum	21.964.969	16.554.893
Ný veðlán og útlán	3.536.332	3.774.736
	<u>43.620.205</u>	<u>61.779.253</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	6.133.534	948.182
Handbært fé í ársbyrjun	<u>1.293.592</u>	<u>345.410</u>
Handbært fé í lok árs	<u>7.427.125</u>	<u>1.293.592</u>

Skýringar

REIKNINGSSKILAAÐFERÐIR

1. Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningur þessi er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður og er í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Ársreikningurinn er samstæðureikningur Sameinaða lífeyrissjóðsins og Eignarhaldsfélags Sameinaða lífeyrissjóðsins ehf., sem er að öllu leyti í eigu sjóðsins. Ársreikningurinn er byggður á kostnaðarverðisreikningsskilum að öðru leyti en því að skráð hlutabréf, hlutdeildarskirteini og afleiðutengd skuldabréf eru færð á markaðsverði.

2. Fasteignir og rekstrarfjármunir

Fasteignir og aðrir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af stofnverði. Fasteignir eru afskrifaðar um 2% og aðrar eignir um 20%.

3. Verðbréf

Verðbréfum í eigu sjóðsins er skipt í verðbréf með breytilegum tekjum, verðbréf með föstum tekjum og veðlán. Til verðbréfa með breytilegum tekjum teljast hlutabréf og hlutdeildarskirteini verðbréfasjóða. Til verðbréfa með föstum tekjum teljast skuldabréf og önnur verðbréf með föstum vöxtum, eða með tiltekna vaxtaviðmiðun. Til veðlána teljast skuldabréfalán með veði í fasteignum.

Verðbréf með breytilegum tekjum skiptast í innlend og erlend hlutabréf og hlutdeildarskirteini. Erend verðbréf sjóðsins eru skráð á verðbréfamörkuðum og eignfærð á markaðsverði miðað við síðasta skráða gengi þeirra í lok tímabilsins. Verðbréfin eru umreiknuð í íslenskar krónur á skráðu kaupgengi í lok árs. Innlend hlutabréf sjóðsins sem skráð eru í Kauphöll Íslands eru eignfærð á markaðsverði í lok árs, en óskráð hlutabréf á kostnaðarverði eða áætluðu gangvirði ef það er lægra.

Verðbréf með föstum tekjum eru færð til eignar með áföllnum verðbótum og vöxtum miðað við vaxtakjör verðbréfanna að teknu tilliti til ávöxtunarkröfu þeirra á kaupdegi. Áföllin eða gengisaukinn sem myndast við kaup verðbréfanna eru færð í ársreikninginn á afborgunartíma þeirra miðað við virka vexti. Höfuðstólstryggð skuldabréf sem taka mið af hækkun erlendra hlutabréfavisitalna og eru með vörn ef viðmið lækkar niður fyrir áður tryggt viðmið, eru færð á hæsta tryggða gildi.

Verðbréf með föstum tekjum eru færð niður í efnahagsreikningi vegna óvissu um innheimtu. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður afskriftareikningur til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Við niðurfærsluna hefur verið tekið tillit til áhættu vegna afskriftar, ásamt almennri niðurfærslu.

4. Erlendir gjaldmiðlar

Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á gengi í lok árs. Rekstrartekjur og gjöld í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknuð á gengi viðskiptadags.

5. Framvirkir samningar

Sjóðurinn hefur gert framvirka gjaldmiðlasamninga og er tilgangur þeirra að draga úr gengisáhættu sjóðsins. Samningarnir eru gerðir upp á markaðsverði. Áhrif þeirra eru færð í rekstrar- og efnahagsreikning.

6. Iðgjöld

Iðgjöld eru tekjufærð eftir skilagreinum sem hafa borist sjóðnum. Jafnframt eru tekjufærð áætluð iðgjöld í lok árs og er áætlunin byggð á skilum á iðgjöldum undanfarinna ára. Ógreidd iðgjöld í lok árs eru eignfærð í efnahagsreikningi sem kröfur á launagreiðendur.

7. Tekjur af eignarhlutum

Undir tekjur af eignarhlutum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og óinnleystur gengismunur af hlutabréfum, jafnt vegna breytinga á gengi bréfanna og gengi erlendra gjaldmiðla.

Skýringar

8. Vaxtatekjur og gengismunur

Undir vaxtatekjur og gengismun falla vaxtatekjur af verðbréfum með föstum tekjum, veðlánnum, bundnum banka-innstæðum, auk vaxtatekna af iðgjöldum og innlánnum. Einnig falla undir þennan lið gengismunur af verðbréfum með föstum tekjum í erlendum gjaldmiðlum og breytingar á verði innlendra og erlendra hlutdeildarskírteina.

9. Lífeyrir

Gjaldfærsla lífeyrsgreiðslna fer fram þegar réttur til lífeyris er nýttur. Um gjaldfærslu og greiðslu lífeyris gilda lög nr. 129 frá 23. desember 1997 með áorðnum breytingum, svo og reglugerðir Fjármálaeftirlitsins og samþykktir lífeyrissjóðsins.

10. Fjárfestingargjöld og rekstrarkostnaður

Útgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

IÐGJÖLD

11. Iðgjöld sjóðfélaga og réttindaflutningur greinast þannig milli deilda:

	Tryggingadeild	Séreignardeild	Samtals
Iðgjöld sjóðfélaga	1.914.284	139.520	2.053.804
Móttframlag launagreiðanda	3.609.318	263.060	3.872.378
	<u>5.523.602</u>	<u>402.580</u>	<u>5.926.182</u>
Réttindaflutningur	(3.735)	3.657	(78)
Samtals	<u>5.519.867</u>	<u>406.237</u>	<u>5.926.104</u>

LÍFEYRIR

12. Lífeyrsgreiðslur á árinu sundurliðast þannig eftir eðli:

	2008	2007
Ellilífeyrir	1.805.459	1.526.005
Örorkulífeyrir	496.488	419.038
Makalífeyrir	340.761	304.559
Fjölskyldubætur	23.172	5.111
Barnalífeyrir	28.450	31.277
	<u>2.694.329</u>	<u>2.285.991</u>
Lífeyrsgreiðslur úr Séreignardeild	105.791	102.949
	<u>2.800.120</u>	<u>2.388.939</u>

FJÁRFESTINGARTEKJUR

13. Tekjur af eignarhlutum

	2008	2007
Afkoma innlendra hlutabréfa og hlutdeildarsjóða	(9.524.125)	974.139
Afkoma erlendra hlutabréfa og hlutdeildarsjóða	147.483	14.894
	<u>(9.376.642)</u>	<u>989.033</u>

14. Vaxtatekjur og gengismunur, sundurliðast þannig eftir eignastofnum:

	2008	2007
Verðbréf með breytilegum tekjum	5.080.402	(1.206.014)
Verðbréf með föstum tekjum	12.084.878	4.286.019
Framvirkir samningar	(9.773.241)	1.212.056
Vextir og gengismunur af bankainnstæðum	1.188.616	223.317
Dráttarvextir	121.566	101.691
Lántökugjöld	20.684	14.075
	<u>8.722.904</u>	<u>4.631.142</u>

15. Breyting niðurfærslu greinist þannig:	2008	2007
Framlag í afskriftarsjóð útlána	0	5.737
Innborgaðar áður afskrifaðar kröfur	(2.968)	(3.108)
Varúðarafskrift séreignardeildar	674.835	0
Varúðarafskrift tryggingadeildar	7.760.629	0
	<u>8.432.496</u>	<u>2.629</u>

FJÁRFESTINGARGJÖLD OG REKSTRARKOSTNAÐUR

16. Kostnaður skiptist þannig í yfirliti um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris:	2008	2007
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	4.191	3.275
Fjárfestingargjöld, skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	118.911	118.781
Rekstrarkostnaður	119.445	118.565
	<u>242.546</u>	<u>240.622</u>
Laun og tengd gjöld greinast þannig:		
Laun og hlunnindi	108.402	111.612
Launatengd gjöld	23.438	23.851
	<u>131.840</u>	<u>135.463</u>
Starfskjör stjórnenda:		
Launagreiðslur og hlunnindi til stjórnenda og skoðunarmanna sjóðsins greinast þannig:		
Framkvæmdastjóri:		
Kristján Örn Sigurðsson	18.248	16.768
Jóhannes Siggeirsson	0	12.649
	<u>18.248</u>	<u>29.417</u>
Stjórnar- og skoðunarmenn:		
Auður Hallgrímsdóttir	427	0
Georg Páll Skúlason	712	659
Guðlaugur Karlsson	0	29
Guðmundur Ásgeirsson	91	71
Guðmundur E. Hallsteinsson	29	57
Hanna Þórunn Skúladóttir	30	0
Haraldur Þór Ólason	926	659
Hákon Hákonarson	30	0
Hilmar Harðarson	712	659
Ingólfur Sverrisson	0	52
Jóhann Sigurjónsson	29	29
Kristján Örn Jónsson	30	57
Magnús Magnússon	30	0
Ólafur Axelsson	91	71
Sveinbjörn Hjálmarsson	427	0
Þorbjörn Guðmundsson	1.282	1.119
Þorgeir Jósefsson	570	1.188
Örn Jóhannsson	285	659
	<u>5.699</u>	<u>5.308</u>
Þóknun endurskoðenda:		
Þóknun til endurskoðenda sjóðsins greinist þannig:		
Endurskoðun ársreiknings	4.507	4.817
Könnun árshlutareikninga	2.510	2.184
Innra eftirlit	2.736	3.079
Önnur þjónusta	1.739	1.589
	<u>11.492</u>	<u>11.669</u>

Skýringar

FJÁRFESTINGAR

17. Fasteignir

Fasteign og afskriftir greinast þannig:	2008 Fasteign	2007 Fasteign
Heildarverð 1.1. 2008	173.280	173.280
Heildarverð 31.12. 2008	173.280	173.280
Afskrifað áður	28.868	25.403
Afskrifað á árinu	3.466	3.466
Afskrifað samtals	32.334	28.868
Bókfært verð 31.12. 2008	140.946	144.412
Afskriftarhlutföll	2%	2%

Húseignir sem ætlaðar eru til notkunar undir starfsemi sjóðsins greinast þannig:

	Fasteignamat	Brunabótamat	Bókfært verð
Borgartún 30, hús	172.750	236.050	140.946
Borgartún 30, leigulóð	18.710		0
	191.460	236.050	140.946

18. Verðbréf, veðlán og fullnustueignir

Verðbréf, veðlán og fullnustueignir greinast þannig:

	Innlend	Erlend	Samtals
Verðbréf með breytilegum tekjum	4.620.932	25.951.998	30.572.930
Verðbréf með föstum tekjum	36.577.967	3.456.554	40.034.521
Veðlán	14.614.351	0	14.614.351
	55.813.250	29.408.552	85.221.801

Veðlán sundurliðast þannig:

	2008	2007
Sjóðfélagar	9.433.510	6.994.035
Aðrir	5.180.841	4.279.111
	14.614.351	11.273.146

Verðbréf með föstum tekjum eru færð til eignar í efnahagsreikningi á 54.648.872 þús.kr. Í lok ársins var áætlað markaðsvirði þessara eigna 54.847.956 þús.kr.

Hlutabréfaeign í félögum þar sem eignarhluti sjóðsins er meiri en 0,5% af hreinni eign til greiðslu lífeyris eða stærri en 2% af heildarhlutafé viðkomandi félags.

Félög sem ekki eru skráð á skipulögðum markaði:

	Eignarhlutur	Markaðsverð/ bókfært verð
Innlend:		
Eignarhaldsfélag lífeyrissjóða um Verðbréfaþing	8,4%	4.384
Eignarhaldsfélag Sameinaða lífeyrissjóðsins ehf.	100,0%	40.000
Reiknistofa lífeyrissjóðanna ehf.	18,0%	30.972
Virðing hf.	8,1%	30.676

Félög sem skráð eru á skipulögðum markaði:

	Eignarhlutur	Markaðsverð/ bókfært verð
Innlend:		
Marel hf.	2,40%	1.100.247
Össur hf.	2,00%	774.865

HLUTIR Í SAMSTÆÐUFÉLÖGUM

19. Ársreikningur Eignarhaldsfélags Sameinaða lífeyrissjóðsins ehf. 31. desember 2008 er felldur inn í samstæðu-ársreikning Sameinaða lífeyrissjóðsins.

	Eignarhlutur	Bókfært verð
Eignarhaldsfélag Sameinaða lífeyrissjóðsins ehf.	100%	40.000
Eigið fé og rekstrarafkoma samstæðufélags árið 2008:		
	Eigið fé	Hagnaður
Eignarhaldsfélag Sameinaða lífeyrissjóðsins ehf.	(5.788)	1.758

KRÖFUR

20. Óinnheimt iðgjöld í lok ársins nema 521.538 þús. kr. skv. efnahagsreikningi. Mat þeirra byggist á reynslu liðinna ára og einnig er stuðst við gögn sem fyrir liggja um skil eftir lok reikningsársins.

Á árinu innheimtust áður afskrifuð iðgjöld umfram töpuð iðgjöld sem gáfu réttindi 149 þús. kr. Afskrifaðir vextir vegna tapaðra iðgjalda voru 1.915 þús. kr. Afskriftir iðgjalda eru færðar til lækkunar á iðgjaldatekjum. Afskrifaðir vextir eru færðir til lækkunar á liðnum aðrar vaxtatekjur og gengismunur.

SKULDIR

21. Sjóðurinn hefur gert ráð fyrir skuldajöfnun krafna á viðskiptabankana þrjá á móti stöðu framvirkra samninga, afleiðusamninga og vaxtaskiptasamninga. Nettóskuld sjóðsins við bankana vegna þessara samninga nam um kr. 2,7 milljörðum í lok árs, og er færð meðal skulda í ársuppgjöri.

Nettóstaða framvirkra samninga móti kröfum á viðskiptabanka	2.709.900
Áfallnir vextir vegna skuldajöfnunar framvirkra samninga	108.396
Aðrar skuldir	11.733
Áfallinn kostnaður	20.598
	<u>2.850.627</u>

Skýringar

FRAMVIRKIR GJALDEYRISSAMNINGAR

22. Gerðir voru framvirkir samningar við Glitni banka hf., Kaupþing banka hf. og Landsbanka Íslands hf. á árinu 2008. Forsendur samninga brustu við hrun bankakerfis í byrjun október. Á þeim tíma nam heildarskuldbinding sjóðsins við bankana um 8,3 milljörðum kr. Leitað hefur verið samkomulags um uppgjör allra framvirkra samninga sem miðist við gengisvísitölu 175 og að uppgjör fari fram með skuldajöfnun á móti kröfum á bankana. Þó leikur vafi á lagalegri skyldu til uppgjörs og hvaða gengi verður til viðmiðunar, komi til uppgjörs. Niðurstaða samkomulags liggur ekki fyrir við ársuppgjör.

VEDSETNINGAR OG SKULDBINDINGAR

23. Tryggingafræðileg úttekt á fjárhagsstöðu tryggingadeildar fór fram miðað við 31. desember 2008. Verðbréf með föstum tekjum og veðlán eru núvirt miðað við 3,5% ávöxtunarkröfu.

Í tryggingafræðilegri úttekt fyrir árið 2008 er ekki tekið tillit til framlags ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóða. Ef tekið væri tillit til framlagsins væri heildarskuldbinding sjóðsins neikvæð um 12,4%.

	Áfallin skuldbinding millj.kr.	Framtíðar- skuldbinding millj.kr.	Heildar- skuldbinding millj.kr.
Tryggingadeild:			
Eignir:			
Hrein eign til greiðslu lífeyris	86.957	0	86.957
Núvirðing verðbréfa	6.130	0	6.130
Núvirði framtíðariðgjalda	0	84.015	84.015
Lækkun vegna fjárfestingarkostnaðar	(3.097)	0	(3.097)
Eignir samtals	<u>89.990</u>	<u>84.015</u>	<u>174.006</u>
Skuldbindingar:			
Ellilífeyrir	89.684	66.956	156.640
Örorkulífeyrir	10.322	10.033	20.356
Maka- og fjölskyldulífeyrir	11.636	7.269	18.906
Barnalífeyrir	62	1.007	1.070
Rekstrarkostnaður	1.234	1.869	3.103
Skuldbindingar samtals	<u>112.939</u>	<u>87.135</u>	<u>200.074</u>
Skuldbindingar umfram eignir	<u>(22.948)</u>	<u>(3.120)</u>	<u>(26.068)</u>
Í hlutfalli af skuldbindingum	-20,3%	-3,6%	-13,0%
Séreignardeild:			
Eignir:			
Hrein eign til greiðslu lífeyris	3.517	0	3.517
Eignir samtals	<u>3.517</u>	<u>0</u>	<u>3.517</u>
Skuldbindingar:			
Ellilífeyrir	3.517	0	3.517
Skuldbindingar samtals	<u>3.517</u>	<u>0</u>	<u>3.517</u>
Eignir umfram skuldbindingar	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Í hlutfalli af skuldbindingum	0,0%		0,0%

ÖNNUR MÁL

24. Gerðir hafa verið samningar við nokkra hlutdeildarsjóði og eftir er að greiða 34,3 millj. evra, 28,3 millj. dollara, 2,1 millj. punda og 493 millj. ísl.króna.

KENNITÖLUR	2008	2007	2006	2005	2004
Grunndeildir:					
25. Hrein raunávöxtun	-22,5%	0,0%	11,8%	12,0%	6,7%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ára	0,7%	7,5%	5,2%	2,3%	-0,1%
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga:					
Skráð verðbréf með breytilegum tekjum	24,6%	44,1%	48,0%	40,7%	39,3%
Óskráð verðbréf með breytilegum tekjum	8,7%	1,9%	1,5%	1,3%	0,2%
Skráð verðbréf með föstum tekjum	49,6%	40,0%	37,1%	43,7%	41,9%
Óskráð verðbréf með föstum tekjum	2,0%	2,0%	3,0%	2,9%	1,0%
Veðlán	15,2%	12,0%	10,5%	11,4%	17,5%
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	65,5%	67,7%	67,4%	71,4%	71,3%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum samtals	34,5%	32,3%	32,6%	28,6%	28,7%
Fjöldi sjóðfélaga í tryggingadeild	12.213				
Fjöldi lífeyrisþega í tryggingadeild	4.610				
Hlutfallsleg skipting lífeyris í tryggingadeild:					
Ellilífeyrir	67,0%				
Örorkulífeyrir	18,4%				
Makalífeyrir	12,6%				
Barnalífeyrir	1,1%				
Fjölskyldubætur	0,9%				
Fjárhagsstaða samkvæmt tryggingastærðfræðilegri úttekt:					
Tryggingadeild:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-13,0%	2,5%			
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	-20,3%	6,9%			
Fjárhagsstaða samkvæmt tryggingast. úttekt:					
Séreignardeild:					
Hrein raunávöxtun séreignardeildar Leiðar 1	-18,3%	0,1%	9,9%	13,0%	5,8%
Hrein raunávöxtun séreignardeildar Leiðar 2	-13,2%	5,4%	5,4%	6,4%	6,7%
Hrein raunávöxtun Aldursleiðar 1	-17,5%	-1,9%	12,2%	12,5%	6,8%
Hrein raunávöxtun Aldursleiðar 2	-15,8%	1,5%	10,0%	12,3%	8,0%
Hrein raunávöxtun Aldursleiðar 3	-14,3%	3,3%	8,8%	0	0
Hrein raunávöxtun Aldursleiðar 4	-13,4%	5,7%	7,1%	0	0
Fjöldi réttihafa í séreignardeild	9.450	9.380	9.482	9.491	8.856
Fjöldi lífeyrisþega í séreignardeild	12	56	16	13	10

Þessir liðir eru reiknaðir út miðað við síðasta ár, þ.e. 1.1. til 31.12.2008.

ÁRSREIKNINGUR DEILDA 2008

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2008

	Tryggingadeild		Séreignardeild		Deildir samtals	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
IÐGJÖLD						
Iðgjöld sjóðfélaga	1.833.425	1.650.479	220.379	211.638	2.053.804	1.862.117
Iðgjöld launagreiðenda	3.690.177	3.283.415	182.201	181.151	3.872.378	3.464.566
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(3.735)	(5.633)	3.657	(183.828)	(78)	(189.461)
Iðgjöld	5.519.867	4.928.261	406.237	208.961	5.926.104	5.137.222
LÍFEYRIR						
Lífeyrir	2.694.329	2.285.991	105.791	102.949	2.800.120	2.388.939
Umsjónarnefnd eftirlauna	(8.776)	(8.533)			(8.776)	(8.533)
Ríkissjóður vegna jöfnunar örorku	(85.530)	(59.930)			(85.530)	(59.930)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	4.191	3.275			4.191	3.275
Lífeyrir	2.604.215	2.220.802	105.791	102.949	2.710.006	2.323.751
FJÁRFESTINGARTEKJUR						
Tekjur af eignarhlutum	(9.298.125)	981.934	(78.516)	7.099	(9.376.642)	989.033
Tekjur af húseignum og lóðum	10.207	5.842			10.207	5.842
Vaxtatekjur og gengismunur	7.969.023	4.332.002	753.881	299.141	8.722.904	4.631.142
Breytingar á niðurfærslu	(7.757.661)	(2.629)	(674.835)		(8.432.496)	(2.629)
Fjárfestingartekjur	(9.076.557)	5.317.149	530	306.240	(9.076.026)	5.623.389
FJÁRFESTINGARGJÖLD						
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	115.963	115.834	2.948	2.947	118.911	118.781
Fjárfestingargjöld	115.963	115.834	2.948	2.947	118.911	118.781
REKSTRARKOSTNAÐUR						
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	116.502	115.613	2.942	2.952	119.445	118.565
Rekstrarkostnaður	116.502	115.613	2.942	2.952	119.445	118.565
Hækkun á hreinni eign á árinu	(6.393.370)	7.793.160	295.087	406.353	(6.098.284)	8.199.513
Hrein eign frá fyrra ári	93.350.740	85.557.580	3.221.777	2.815.424	96.572.517	88.373.003
Hrein eign til greiðslu lífeyris	86.957.370	93.350.740	3.516.863	3.221.777	90.474.233	96.572.517

Efnahagsreikningur deilda 31. desember 2008

	Tryggingadeild		Séreignardeild		Deildir samtals	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
EIGNIR						
FJÁRFESTINGAR						
Húseignir og lóðir	140.946	144.412			140.946	144.412
	<u>140.946</u>	<u>144.412</u>			<u>140.946</u>	<u>144.412</u>
Verðbréf með breytilegum tekjum	30.403.425	43.826.580	169.504	279.449	30.572.930	44.106.028
Verðbréf með föstum tekjum	37.643.793	36.738.771	2.390.728	2.709.066	40.034.521	39.447.837
Veðlán	14.164.847	11.059.510	449.504	213.636	14.614.351	11.273.146
	<u>82.212.065</u>	<u>91.624.861</u>	<u>3.009.736</u>	<u>3.202.151</u>	<u>85.221.801</u>	<u>94.827.012</u>
Fjárfestingar	<u>82.353.011</u>	<u>91.769.272</u>	<u>3.009.736</u>	<u>3.202.151</u>	<u>85.362.747</u>	<u>94.971.423</u>
KRÖFUR						
Kröfur á launagreiðendur	521.538	303.901			521.538	303.901
Aðrar kröfur	2.841	3.364	0	11.246	2.841	14.610
Hluti deilda í fjárfestingum	0	9.710.084			0	9.710.084
Kröfur	<u>524.379</u>	<u>10.017.348</u>		<u>11.246</u>	<u>524.379</u>	<u>10.028.595</u>
AÐRAR EIGNIR						
Rekstrarfjárm. og aðrar efnisl. eignir	10.608	11.268			10.608	11.268
Sjóður og bankainnstæður	6.925.906	1.285.212	501.219	8.379	7.427.125	1.293.592
Aðrar eignir	<u>6.936.515</u>	<u>1.296.480</u>	<u>501.219</u>	<u>8.379</u>	<u>7.437.733</u>	<u>1.304.860</u>
Eignir samtals	<u>89.813.905</u>	<u>103.083.101</u>	<u>3.510.955</u>	<u>3.221.777</u>	<u>93.324.860</u>	<u>106.304.878</u>
SKULDIR						
VIÐSKIPTASKULDIR						
Aðrar skuldir	2.835.938	3.121	(5.908)	0	2.830.029	3.121
Hluti deilda í fjárfestingum	0	9.710.084			0	9.710.084
	<u>2.835.938</u>	<u>9.713.205</u>	<u>(5.908)</u>	<u>0</u>	<u>2.830.029</u>	<u>9.713.205</u>
Áfallinn kostnaður	20.598	19.156			20.598	19.156
Skuldir samtals	<u>2.856.535</u>	<u>9.732.361</u>	<u>(5.908)</u>	<u>0</u>	<u>2.850.627</u>	<u>9.732.361</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	<u>86.957.370</u>	<u>93.350.740</u>	<u>3.516.863</u>	<u>3.221.777</u>	<u>90.474.233</u>	<u>96.572.517</u>

Sjóðstreymi 1. janúar - 31. desember 2008

	Tryggingadeild		Séreignardeild		Deildir samtals	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
INNGREIÐSLUR						
Iðgjöld	5.373.186	4.954.175	406.237	208.961	5.779.423	5.163.136
Fjárfestingartekjur	68.047	1.744.153	299.573	138.096	367.620	1.882.249
Afborganir útlána	4.033.203	5.917.648	644.542	253.569	4.677.745	6.171.217
Seld verðbréf með brl. tekjum	25.894.997	40.495.696	329.553	273.690	26.224.551	40.769.387
Seld verðbréf með föstum tekjum	15.635.391	11.237.563	832	103.952	15.636.223	11.341.516
Aðrar inngreiðslur	12.718	3.305.584	5.302	0	18.020	3.305.584
	<u>51.017.543</u>	<u>67.654.819</u>	<u>1.686.040</u>	<u>978.269</u>	<u>52.703.583</u>	<u>68.633.088</u>
ÚTGREIÐSLUR						
Lífeyrir	2.604.215	2.220.802	105.791	102.949	2.710.006	2.323.751
Fjárfestingargjöld	115.963	115.834	2.948	2.947	118.911	118.781
Rekstrarkostnaður	112.682	112.896	2.942	2.952	115.625	115.848
Aðrar útgreiðslur	5.302	3.347.273	0	0	5.302	3.347.273
	<u>2.838.163</u>	<u>5.796.805</u>	<u>111.681</u>	<u>108.848</u>	<u>2.949.844</u>	<u>5.905.653</u>
Ráðstöfunarfé	48.179.380	61.858.014	1.574.359	869.421	49.753.739	62.727.435
KAUP Á VERÐBRÉFUM OG ÖNNUR FJÁRFESTING						
Kaup á verðbr. með brl. tekjum	17.893.352	41.098.667	225.552	350.957	18.118.904	41.449.624
Kaup á verðbr. með föstum tekjum	21.344.558	16.268.243	620.411	286.650	21.964.969	16.554.893
Ný veðlán og útlán	3.300.776	3.544.496	235.557	230.240	3.536.332	3.774.736
	<u>42.538.686</u>	<u>60.911.406</u>	<u>1.081.519</u>	<u>867.847</u>	<u>43.620.205</u>	<u>61.779.253</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	5.640.694	946.608	492.839	1.573	6.133.534	948.182
Handbært fé í ársbyrjun	1.285.212	338.604	8.379	6.806	1.293.592	345.410
Handbært fé í lok árs	6.925.906	1.285.212	501.219	8.379	7.427.125	1.293.592

ANNUAL ACCOUNTS 2008

Report of the board of directors

The annual accounts of the United Pension Fund for the year 2008 are prepared in conformity with the rules of the Financial Supervisory Authority, Iceland (Fjármálaeftirlitið) No. 55/2000 of January 7, 2000 and No. 765/2002 of October 30, 2002. The accounts presented are the consolidated accounts of the United Pension Fund and the Holding Company of the United Pension Fund.

The pension disbursements of the Fund's primary divisions during the year amounted to a total of ISK 2,604 million, which represents an increase of 17.2% from previous year. The total number of pensionists was 4,610.

During the year a total of 12,213 Fund members paid contributions to the Fund's primary divisions, compared with 12,077 for the previous year, representing a 1.1% increase from the previous year. Premiums paid into the Fund's primary divisions amounted to ISK 5,520 million, a 12.0% increase from last year's figures.

The Pension Fund invested in securities for the amount of ISK 43,620 million during the year. The nominal value yield during the period was negative 9.8% and the real yield also negative to the value of 22.5%.

The fund's total assets amounted to 90,474 million ISK at the end of the year, decreasing by 6,098 million ISK from the year 2007, or 6.3%.

The United Pension Fund had invested in stocks and bonds issued by Icelandic banks during the past years. The Fund also had made contracts for derivatives, both for currency, stock options and interest swap agreements. Following the collapse of the banks, all such stocks and subordinate bonds became worthless, and an uncertainty still prevails for other bonds issued by the banks. How the derivatives will eventually be settled also remains uncertain.

An actuarial appraisal at the end of December 2008 shows that the accrued commitments of the Fund's merged Divisions amounted to ISK 174,006 million. The Option Division's assets for actuarial appraisal are ISK 200,074 million, it's commitments in excess of assets thus being ISK 26,068 million or 13,0%.

Wage payments to employees, the Board of Directors and elected inspectors of the United Pension Fund amounted to ISK 107,2 million during the year. Full-time equivalent positions (FTE) were 16 at the end of the year.

Reykjavík, March 4, 2009

The Board:

Auður Hallgrímsdóttir
Georg Páll Skúlason
Haraldur Þór Ólason
Hilmar Harðarson
Sveinbjörn Hjálmarsson
Þorbjörn Guðmundsson

Chief Executive Officer:
Kristján Örn Sigurðsson

Independent auditor's report

To the Board of Directors and Fund members of the United Pension Fund.

We have audited the accompanying Consolidated Balance Sheet of the United Pension Fund as of December 31, 2008, and the related Statement of Operations and Statement of Cash Flows for the year then ended. These Financial Statements are the responsibility of the Board of Directors of the United Pension Fund. Our responsibility is to express an opinion on these Financial Statements based on our audit.

Management's Responsibility for the Financial Statements.

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these financial statements in accordance with the law and generally accepted accounting principles in Iceland. This responsibility includes: designing, implementing and maintaining internal control relevant to the preparation and fair presentation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error; selecting and applying appropriate accounting policies; and making accounting estimates that are reasonable in the circumstances.

Auditor's Responsibility.

Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with generally accepted auditing standards in Iceland. Those standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance whether the financial statements are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion.

In our opinion, the financial statements give a true and fair view of the financial position of United Pension Fund as of December 31, 2008, and of its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with the law and generally accepted accounting principles in Iceland.

Reykjavík, March 4, 2009
Grant Thornton

Sigurður Ámundason
State Authorized Public Accountant

Guðmundur Ásgeirsson
Examiner

Ólafur Axelsson
Examiner

Statement of changes in net assets for pension payments in 2008

	2008	2007
CONTRIBUTIONS		
Members	2,053,804	1,862,117
Employers	3,872,378	3,464,566
Transfer of rights	(78)	(189,461)
Premiums	<u>5,926,104</u>	<u>5,137,222</u>
PENSIONS		
Pensions	2,800,120	2,388,939
The Pension Committee	(8,776)	(8,533)
State reimbursements	(85,530)	(59,930)
Cost due to disability pension assessments	4,191	3,275
Pensions	<u>2,710,006</u>	<u>2,323,751</u>
INVESTMENT INCOME		
Return on stocks	(9,376,642)	989,033
Property income	10,207	5,842
Interest income and exchange rate difference	8,722,904	4,631,142
Alteration to reserves	(8,432,496)	(2,629)
Investment income	<u>(9,076,026)</u>	<u>5,623,389</u>
INVESTMENT EXPENSES		
General and administrative expenses	118,911	118,781
Investment expenses	<u>118,911</u>	<u>118,781</u>
OPERATING EXPENSES		
General and administrative expenses	119,445	118,565
Operating expenses	<u>119,445</u>	<u>118,565</u>
Changes of net assets during the year	(6,098,284)	8,199,513
Net assets from previous year	<u>96,572,517</u>	<u>88,373,003</u>
Net assets for pension payments	<u><u>90,474,233</u></u>	<u><u>96,572,517</u></u>

Balance sheet December 31, 2008

	2008	2007
ASSETS		
INVESTMENTS		
Real estate	140,946	144,412
	<u>140,946</u>	<u>144,412</u>
Variable income securities	30,572,930	44,106,028
Fixed income securities	40,034,521	39,447,837
Mortgages	14,614,351	11,273,146
	<u>85,221,801</u>	<u>94,827,012</u>
Investments	<u>85,362,747</u>	<u>94,971,423</u>
ACCOUNTS RECEIVABLE (CLAIMS)		
Claims against employers	521,538	303,901
Other claims	2,841	14,610
Claims	<u>524,379</u>	<u>318,511</u>
OTHER ASSETS		
Operating assets and other tangible assets	10,608	11,268
Cash and bank deposits	7,427,125	1,293,592
Other assets	<u>7,437,733</u>	<u>1,304,860</u>
Total assets	<u>93,324,860</u>	<u>96,594,794</u>
LIABILITIES		
Other debt	2,830,029	3,121
Commercial liabilities	20,598	19,156
Total liabilities	<u>2,850,627</u>	<u>22,277</u>
Net assets for pension payments	<u>90,474,233</u>	<u>96,572,517</u>

Statement of cash flow 2008

	2008	2007
INFLOW		
Premiums	5,779,423	5,163,136
Investment income	367,620	1,882,249
Installments on bonds	4,677,745	6,171,217
Variable income securities sold	26,224,551	40,769,387
Fixed income securities sold	15,636,223	11,341,516
Other inflow	12,718	55,393
	<u>52,698,280</u>	<u>65,382,897</u>
OUTFLOW		
Pension	2,710,006	2,323,751
Investment expenses	118,911	118,781
Operating expenses	115,625	115,848
Other outflow	0	97,082
	<u>2,944,541</u>	<u>2,655,462</u>
Disposable resources for investments	49,753,739	62,727,435
PURCHASE OF SECURITIES AND OTHER INVESTMENTS		
Purchase of variable income securities	18,118,904	41,449,624
Purchase of fixed income securities	21,964,969	16,554,893
New mortgages	3,536,332	3,774,736
	<u>43,620,205</u>	<u>61,779,253</u>
Increase (decrease) in cash	6,133,534	948,182
Cash at beginning of year	<u>1,293,592</u>	<u>345,410</u>
Cash at end of year	<u>7,427,125</u>	<u>1,293,592</u>

Financial indicators

	2008	2007	2006	2005	2004
Net real yield	-22.5%	0.0%	11.8%	12.0%	6.7%
Average net real yield the last 5 years	0.7%	7.5%	5.2%	2.3%	-0.1%
Variable income securities, registered	24.6%	44.1%	48.0%	40.7%	39.3%
Variable income securities, not registered	8.7%	1.9%	1.5%	1.3%	0.2%
Fixed income securities, registered	49.6%	40.0%	37.1%	43.7%	41.9%
Fixed income securities, not registered	2.0%	2.0%	3.0%	2.9%	1.0%
Mortgages	15.2%	12.0%	10.5%	11.4%	17.5%
Other investments:					
Assets in ISK	65.5%	67.7%	67.4%	71.4%	71.3%
Assets in foreign currencies	34.5%	32.3%	32.6%	28.6%	28.7%
No. of fund members	12,213				
No. of pensioners	4,610				
Pension Payments:					
Old-age pensions	67.0%				
Disability pensions	18.4%				
Pensions to surviving spouses	12.6%				
Child allowance	1.1%				
Family benefits	0.9%				
Merged Divisions:					
Net assets exceeding total commitments	-13.0%	2.5%			
Net assets exceeding accrued commitments	-20.3%	6.9%			

The figures for the years 2008 and earlier are exclusive figures deriving from the United Pension Fund. The ratios are calculated on the basis of figures obtained from the Mutual Insurance divisions and the Private Assets division.

Sameinaði lífeyrissjóðurinn

Borgartúni 30 • 105 Reykjavík • Sími 510 5000 • Fax 510 5010 • www.lifeyrir.is

